

۲۴ - قیام و تعلق اشياء بحق صدورى است نه ظهورى

از حضرت عبدالهء در مفاوضات است . قوله العزيز: "قيام خلق بحق قيام صدور است يعنى خلق از حق صادر شده است نه ظاهر، تعلق صدور دارد نه ظهور. انوار آفتاب از آفتاب صدور یافته نه ظهور یافته تجلی صدورى چون تجلی شعاع از نير آفاق است يعنى ذات مقدس شمس حقيقت تجزی نيابد و برتبه خلق تنزل ننمايد چنانکه قرص شمس را تجزی و تنزل بکره ارض نه بلکه شعاع آفتاب که فيض است از آفتاب صادر و اجسام مظلّمه را روشن نمايد و اما تجلی ظهورى ظهور افنان و اوراق و ازهار و اثمار از حبه است زیرا حبه بذاته افنان و اثمار گردد حقيقت تنزل در شاخ و برگ و ميوه نمايد و اين تجلی ظهورى در حق باری تعالى نقص صرف و ممتنع و مستحيل است زیرا لازم آيد که قدم محض بصفه حدوث متصف گردد ... جميع کائنات از حق صدور یافته است يعنى ما يتحقق به الاشياء حق است و ممکنات باو وجود یافته و اول صادر از حق آن حقيقت کلیه که باصطلاح فلاسفه سلف عقل اول نامند و باصطلاح اهل بها مشييت اوليه نامند و اين صدور من حيث الفعل در عالم حق بامکنه و زمان محدود نه لا اول له و لا آخر له است اول و آخر بالنسبه بحق يکسان است و قدم حق قدم ذاتى و زمانى و حدوث امکان حدوث ذاتى است نه زمانى ... و لا اوليت عقل اول شريك حق در قدم نگردد چه که وجود حقيقت کلیه بالنسبه بوجود حق از اعدام است حکم وجود ندارد تا شريك و مثل او در قدم گردد."